

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Fiókiadóhivatalok: **Zomborban: Gombos E.** Berta dohánytőzsdejében, **Ujvidéken: Schäffer Péter** könyvkereskedésében, **Szabadkán: Braun Adolf** nyomdájában, **Bács-Almásán: Rosenberg A.** czégnél.

Lapvezér:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 k. — Fél évre 6 k. — Negyed évre 3 k.
Tanítóknak, aljegyzőknek, irnokoknak, földmiveseknek és szerényebb javadalmazásu hivatalnokoknak évi 8 kor., félévre 4 kor.
negyedévre 2 kor.

Megjelenik minden pénteken.

A kulai szózat.

A kulai kir. adóhivatal tisztikara a következő felhívást intézte az adótisztviselők orsz. egyesületének elnökéhez:

Tekintetes Elnök Ur!

Tekintetes adótárnok ur! A magyar delegáció hadügyi albizottságának egyik ülésén az egyes felszólalók részéről olyan kijelentések hangzottak el, hogy a katonatisztek fizetését fel kell emelni, mert az állam a többi tisztviselők fizetését fel emelte. Az ily kijelentéseket szó nélkül nem lehet hagyni, mert a képviselő uraknak legjobban kell tudni, hogy nekünk a *puszta ígéretén kívül más fizetésemelés, rendezés nem jutott*, ha csak fizetés rendezésnek nem veszik a Tisza István által engedélyezett pótlék rendszert, amely azonban előmenetelünket teljesen megakasztotta, úgy annyira, hogy 700—900 forintos fizetésben 14—16 évig is el kell várunk, míg ez idő alatt a katonatiszt régen százados, sőt őrnagy. A delegátusok egy része fizetésemelést akar adni a katonatiszteknek akkor, a mikor az *államvagyon kezelői a szó legteljesebb értelmében nyomorognak* s egyedül esküjük, véghetetlen becsületességük s türelmük tartja vissza attól, hogy erősebb eszközökhöz forduljanak fizetésük rendezésének kieszközölésére. Elismerjük, hogy a bírák, tanárok, tanítók, vasutasok, postások helyzetét javították, de a mienket, az állam mostoháiért nem! Önhöz, mint az országos egyesületünk elnökéhez fordulunk, hogy találjon utat s módot arra,

hogy úgy a delegátusok, mint a többi képviselők, valamint a nagyközönség felvilágosítottanak nyomorunkról; felvilágosítottanak arról, hogy a polgári, különösen az adóhivatali tisztviselőknek a megtörtént fizetésemeléséről ez időszert még beszélni sem lehet s sajnos a pusztá ígéretnél egyebet ez időszert nem kaptunk! Vagyunk kartársi üdvözléssel

a kulai m. kir. adóhivatal tisztikara.

Mi, akik a polgárság rovására való folytonos fizetésemelések hívei nem vagyunk, mégis igazat kell, hogy adjunk a kulai adóhivatal tisztviselői karának. Teljesen igazuk van abban, hogy a mostani kormánynak, mely folyton a nép anyagi helyzetének javítását, a tisztviselői kar existenciájának biztosítását, az ország gazdasági érdekeinek előmozdítását hangoztatja unos-untalan, első sorban arról kellene gondoskodnia, hogy az állam fizetett munkásainak létéről, biztos megélhetéséről gondoskodják, különösen azokéról, akik felelőségteljes hivatásuk komoly tudatától sarkalva, rabszolgamódra teljesítik emberföltöti föladatukat.

Igen ám, csak hogy a nagy „nemzeti“ kormánynak nagyobb érdeke, hogy az udvar és a közös armádia szimpáthiáját megnyerje. Egyrészt, mert — alulról nagy veszély fenyegetvén — felülről akarja biztosítani gyászos uralmát, másrészt pedig, mert érzi, hogy a közel jövő olyan forogtetet fog támasztani, mely a kormányt és pártját el fogja söpörni s így a katonaság ments-várára nagy szükségük lesz.

Ki hitte volna, hogy azok a férfiak,

akik a magyar vezényszó, az önálló hadsereg jelszavával majdnem forradalomba kergették az országot, akik a kettefű sarról és swarcgelb kardbojtról mindég az undor és megvetés hangján beszéltek, most ime mindezek előtt meghódolnak s hétrét görnyedve, a lakajok alázatos hangján kínálgatják közös katonáéknak a fizetésemelést.

Kossuth, Apponyi, Barabás, Ugron, Okolicsányi brigádérosok jó éjszakát!

— **Fuzió a volt szabadelvűpárt és az alkotmánypárt között.** Néhány fővárosi lap azt a szenzációs hírt röpti világgá, hogy az alkotmánypárt legutóbbi értekezletén az az eszme merült föl, hogy az a párt fuzionáljon a volt szabadelvűpárttal. Hogy az alkotmánypárt, a mai helyzet fonákságait átérezvén, önzetlen segítőársak felé pislant, azt értjük. De nem hiszszük, hogy azok a férfiak, akik ma nagy szerencsére a koalíción kívül állanak, éppen azt a pillanatot választanák a fuziohoz, amikor a kormányzat az ország anyagi, erkölcsi és nemzeti érdekeit elhanyagolja és a nép pénzügyi terheit tulcsigazza. Ha az alkotmánypárt és az egész koalíció olyan program megvalósítására fog komolyan, becsületesen törekedni, mely a nép javát, az ország érdekét előbbre viszi, akkor előállhat a politikai constelláció az ilyen gondolatok propagálására. Ez azonban — a jelekből ítélve — egyhamar aligha fog bekövetkezni.

Gyülölöm öket . . .

Gyülölöm öket, azokat a bús,
Köddel teleszött téli éjszakákat;
Mikor az ég oly szürke, oly borús
S a szél sivitva tördeli a fákat.

A sűrű ködben ott gunnyaszt a gond
És lopva jö a bánat is utánam,
A sűrű ködben láttam, hogy osont,
A fájdalom az éjszakában.

F. Galambos Margit.

Zelenika.

— A „Bácsmege“ eredeti tárcája. —

Irtá: Piukovichné Latinovits Ilona.

„Hát ez hol a világ végén lehet?“ — kérdi bizonyára a nyájas olvasó. Pedig nincs is oly nagyon messze ez a kies, enyhe levegőjű, klimatikus gyógyhely, mely ha talán Franciaországban s nem Dalmáciában volna, már hirneves fürdő, illetve üdülőhely lenne, mely a francia leleményesség és töke által nevezetessé téve, még talán Nizzát és Cannest is tulszárnyalná. De persze, mert itt, Dalmáciában van s mert egy derék magyar ember a tulajdonosa, bizony, sajnos, kevesen ismerik.

Fekszik pedig ez a szép hely Castelnuovo és Cattaro között igen szép tengeröbölben; télen nyáron folyton zöld fáktól és bokroktól körülvéve, ahol a költők által megénekelt örök tavasz honol, amelyet a vad bórától és a sirocotól megvéd a

sziklaóriások tömege, amelyeken megtörik Acolus bácsinak, a szelek királyának hatalma.

Fiumétől az Ungara-Croata kényelmes Ragusa nevű gyorsgőzösen délelőtt 10 órakor gyönyörű időben indultunk el Margit nővéremmel. A Quarnero teljes pompájában volt előttünk, háttérben az egyetlen magyar kikötővárossal, Fiumével, melyben sajna kevés a magyarszó s még kevesebb a magyarok iránti sympáthia! A Monte Maggiore hóval borított csucsa s Abbázia szép villasorai jobbról, balról pedig Cherso Veglia szigetek tűnedezték el gyors egymásutánban, mert a Ragusa nem hiába gyorsgőzös, de meg is felelt nevének s gyorsabban ment, mint a baja-szabadkai rozoga vicinális vasut.

Gőzösünk Veglia szigete mellett elvonulván, elmerengtem s azon töprengtem, hátha ez a hely volt az, ahol Bela királyunk, a tatár hordáktól üzetve, végre nyugalomra hajthatá fejét, szomorokodva elpusztított országa s elhullott vitézei sorsa fölött. Bizony ezer szerencse, hogy a tatárok is azt tartották, mint a német közmondás mondja: „Das Wasser hat keine Balken“ mert különben aligha tért volna többé vissza hazájába jó Béla királyunk.

A hajón, melyen kifogástalan kényelem s eléggé jó, de nem a mi magyar konyhánkhoz szokott izlésünk szerinti ellátás volt, mindenféle olasz, dalmát utas tartott a különböző dalmát városokba. Ki Zarába, ki Spalatóba, ki Raguzába. De ugylátszott, hogy a nemzetiségi különbségek és viszálykodások Dalmáciában is otthonosak, mint, sajnos, a Monarchia többi államaiban, mert nem valami barátságosan beszélgettek egymással.

A hajó 24 órai pompás időben tett tengeri utazás után vegre Castelnuovába hozott benünket, honnét Zelenikába igen rövid ut vezet.

Zelenikában Magyar Antal volt kapitány

„Pension am Grünen Strande“ című gyönyörűen a tenger mellett fekvő villaszerű épületében már részünkre fentartott szoba, mely igen csinosan volt butorozva, lakályos otthont nyújtott. Az ellátás reggeliből, ebédből, vacsorából áll, melyek a reggelit kivéve, a közös étteremben szolgáltatnak. Az ételek izletesek, a kiszolgálát eléggé jó. Szoba teljes ellátással téli idényben nyolc korona naponta s személyenként, ami nem tuldrága.

Az épület közvetlen az azurszínű tenger mellett van s gyönyörűen fekszik; háttérben a hegyóriások védelmében örökzöld babértól és fenyőfáktól övezve.

Séta és kirándulás bőven van itt. A levegő állandóan enyhe, úgy hogy a leghidegebb hőfok + 5 fok Reaumur. De egész nap tavaszi ruhában, kabát nélkül lehet sétálni. Vendég eddig összesen 10 van, igen kedves, derék családok, Arad-, Nógrádmegyéből, Horvátországból és Bécsből. Maga az előzékeny tulajdonos is a vendégekkel étkezik, ami az egésznek családias jellegét ad. A tulajdonos annak idején igen jutányosan vette meg az egészet, azonban a vasut által, mely pár év óta Mostar és Sarajevo s így a nagyvilággal is összeköttetésbe hozta az üdülőhelyet, értékben százszorosan emelkedett. Az élelmiszereket Magyarországból hozzák. A baromfit Halasról, a tejszint és vaját Szegedről. A dalmáciai tehének oly kicsinyek, mint nálunk egy háromhónapos borju s tejet elég rosszat adnak, lévén silány a takarmányuk.

Keves nép van itt s lusta. Többnyire Amerikában vannak s hogy házuk után adót ne kelljen fizetniök, mielőtt kivándorolnak, leszedik a háztetőt. Egész házsorok álnak tetőtlenül és lakatlanul.

Hej! milyen más élet lehetett itt hajdanában, midőn a hatalmas s talán a jelenlegi Ang-

— **A Bácskai Napló** szombati számában foglalkozik lapunk legutóbbi számában megjelent „Koalíciós erkölcsök a szabadkai mandátum körül” című cikkünkkel. Konciliáns hangú, tárgyilagos fejtegetéseire kissé zavarólag hat az a megjegyzése, hogy mi dr. Liposensits Lázárt megtámadtuk. Ez tévedés. Mi dr. Liposensitsről, akit nagyra becsülünk, csak azt irtuk, hogy ő egyik vezére a hatósági pártnak. A kifogásolt cikket egyébként — mint azt lapársunk állítja — nem lapunk vezére, hanem szerkesztőnk írta.

— **A zentai polgármesteri állást** e hó 7-én, pénteken töltik be.

— **„Koalíciós erkölcsök a szabadkai mandátum körül”** című cikkünket leközi a szabadkai függetlenségi párt hivatalos lapja, a *Mukics* Simon főszerkesztésében megjelenő „Függetlenség” s ahhoz a következő érdekes felvilágosító szavakat fűzi:

„Gyelmis Gerő azzal hivatkozik, hogy mindig 48-as volt. A szabadkai függetlenségi párt erről nem tud. Ellenben tudja azt, hogy 1896-ban Gyelmis a hatvanhetes *Vojnich* Sándorra szavazott és 1905-ben a függetlenségi *Varga* Károlyra nem szavazott.

A második megjegyzésünk az, hogy Barabás és Lovász nem híven értesítették Kossuthot az ő eljárásuk eredményéről. Azt referálták ugyanis Kossuthnak, hogy Mukics Simon is megnyugszik jelöltetésébe, holott ez nem igaz és elhallgatták a függetlenségi körben szerzett tapasztalataikat, nevezetesen a hangos tiltakozást Gyelmis személye ellen.

Bizony, bizony, furcsa erkölcsök érvényesültek e mandátum körül.”

Az adótörvény reformja.

Az adótörvény reformja, melynek érdekében a derék, hazafias jánosalmiak lelkes, fáradhatlan munkásságot fejtettek ki, a megvalósulás előtt áll. Csakhogy nincs benne köszönet. Mert a nagy urak mindenkinek az érdekét szem előtt tartották, csak éppen a kis embereket nem. Mit nekik a kereskedők, iparosok, kisgazdák és munkások érdeke! Ezek fizessék az adót az eddigi igazságtalan arány szerint — és hallgassanak. De nem hallgatnak ám. Egymásután emelik föl tiltakozó szavukat.

Legutóbb a szegedi kereskedelmi és iparkamara is foglalkozott ezzel a kérdéssel és kimondta, hogy ezeknek változatlan törvényerőre való emelkedése a magyaripar és kereskedelem

liával hasonló gazdagságu velencei köztársaság oltalma alatt volt a dalmát partvidék. A dalmátok Velencének úgy szárazföldi, mint tengeri hatalmas hadseregében és pályáin szolgáltak. Talán az én őseim, a Latinovicsok közül is, kik Cattaro és vidékéről jöttek 250 év előtt hazánkba, nem egy szolgált a hatalmas köztársaság diadalmalobogói alatt. Talán az atavizmus törvénye a hatása alatt érkezik bizonyos rokonszenvet eme vidék iránt.

Érdekes kirándulást tett társaságunk a napokban. Zelenikától félóra járásnyira van az Osztrák-Magyar haditengerészetnek egy régi, „Erzherzog Albrecht” nevű hajója, mely hir szerint az öböl védelmére van állandóan itt. Ezen érdekes hajót tekintettük meg. A parancsnok távol lévén, a másodkapitány, 3 tisztel kalauzolta lekötélező szíveséggel társaságunkat. Eppen a Pólából érkezett arzenálbeli hajószükségleteket csomagolták ki s nem volt a hajón az a, hadihajóinkat különösen jellemző kiváló rend, mint máskor szokott lenni. A hajónak 8 ágyuja és 10 torpedója van. Megnéztünk mindent, még a börtönöket is. Biz' a börtönök kellemetlenek. A delikvens sem nem ülhet sem nem állhat, csak guggol; s 2—5 napig zárják őket ide. Persze a börtönből egyenest a kórházba mehet az illető. A levegő is romlott lent. A hajó megtekintése után az egész társaságot kitűnő teával és sandvichchel vendégelte meg a tisztikar. Zongoráznom is kellett nekik, még pedig magyar nótákat. A tanulságos és élvezetes kirándulásról fél 6 órakor érkezünk haza a hadihajó kis gőzösn.

Szóval Zelenika, ha nem is világfürdőhely, de mint kezdetleges klimatikus gyógyhely szép vidékével és kirándulásaival bárkinek is ajánlható.

fejlődését gyökerében támadja meg, ezokból széles körű akció indítását határozza el a sérelmes intézkedések megváltoztatása érdekében. Így a többek közt az *arányos adóztatás biztosítása, az önadóztatás nagy elvének keresztülvitele céljából* sürgeti, hogy úgy az adókirovetésnél, mint a földszólamlásnál s a *házasd körzetek beosztásánál működő bizottságokban a törvényen érdekképviseletek választottai foglaljanak helyet.* Sürgeti, hogy úgy a mezőgazdasági mellékiparágak, mint a börtönök, fegyházak iparműhelyei, ha versenyző vállalatokként lépnek fel kereseti adó fizetése alá tartozzanak. Az adókulcs ne legyen magasabb 3%-nál. Az elavult minimális tételek is csak ily kulcs mellett alkalmazhatók esetleg. A vallomásból kihagyandó az álló és forgó tőke nagyságának bevallása. Az adókirovetés 3 évre történjék. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját és az adókirovető bizottság vesse ki. A nyers jövedelemből levonhatók legyenek az egyenes adók illetékek, jótékony adományok, már megadózott juttalmak. A szövetkezetek is, ha eskomptálnak, adókötelesek legyenek. A 15%-os adó alól felmenthesse a pénzügyminiszter a 8%-on felül dolgozó pénzügyintézeteket is súlyos pénzügyi viszonyok esetén. A részvénytársaságok és szövetkezetek a jövedelmi adó tekintetében egyenlő elbánásban részesüljenek. A jövedelmi adóval együttes megadóztatás alá csak a férj és feleség együttes jövedelme essék. Az egyenes adók, illetékek a jövedelmi adónál is levonhatók legyenek. Az ideiglenes adómentesség a jöv. adónál is figyelembe véssék. A gyermekek száma betegség s egyéb a keresetet gátló körülmények figyelembe véssenek. A köztisztviselők és magántisztviselők között adózás tekintetében különbség ne tétessék. Az adóitételek progressiója ne legyen gyorsabb, mint Ausztriában. Különösen a *tulzásba vitt ellenőrző rendszabályok az egész vonalon elhagyásának*, illetve enyhíthessenek. Az adómentes létminimum 800 korona legyen. Ha valamely adónem a kontingenst meghaladja, úgy a többlet ennek az adónemnek csökkentésére fordítandó.

„A bácsujfalui aljegyző választás.”

Nyilatkozat.

Takács János derneyi segédjegyző nyilatkozik a bácsujfalui aljegyzőválasztás ügyében.

Rosszul teszi!

Se őt, se jellemét, becsületét nem bántotta, nem is támadta senki . . .

A fiatalság karakterisztikuma, hogy saját személyiségét mindig fontosabbnak tudja, nyomósabbnak érzi, potolhatatlanabbnak gondolja, mint más.

Ez pedig nagy szépséghiba!

Mert bármily örömmel és készséggel ismerem is el Takács János barátom előnyös kvalitásait, — azt írnia azonban magáról: „hogy a bácsujfalui speciális érdekeknek majdnem áldozata lettem” — bocsásson meg — igazán mosolyra ingerlő.

Ugy tudom ugyanis, hogy mindössze tán két hónapot töltött Bácsujfalun. Bármennyire tudatában is van azonban az ember képességeinek — egy olyan aljegyző jelölttel szemben mégis, kit a község több mint tizenöt éve személyesen ismer, becsül, tisztel és szeret, — két hónapi bácsujfalui tartózkodás után azt írni, hogy: „a bácsujfalui speciális érdekeknek majdnem áldozata lettem”, nemde, talán mégis egy kissé sok?

Higye el Ön kedves derneyi segédjegyző ur, — hogy Ön is, én is, — sőt az is, ki Önnek ezen — ha nem is egészen magyaros, de tagadhatatlanul talpraesett, tömör és tartalmas válasz megírásában sugalmazója volt — mint azt a „Bácsmegeye” utolsó számában megjelent egyik szerkesztői üzenet sejteti, — mi mindannyian sokkal inci-pincibb pontocskák vagyunk még a nagy világban, mintsem hogy arról jajgathatnánk, hogy ilyen vagy olyan körülményeknek vagyunk vagy lettünk áldozatai.

A mi ped g a dolog meritumát illeti, erre röviden csak ennyit!

Bármennyire talpraesett, tömör és tartalmas is válasza, — az teljesen fölösleges és tárgyaltan, mert olyasmi alól tisztázza magát, — mit a „Bácsmegeyében” megjelent sorokból elfogulatlan olvasó soha ki nem olvasott volna!

Mert ime, mit is ír Ön maga?

Nemde megemlékezik a bácsujfalui nemzetiségi mozgalmakról, melyek már eljövetele előtt a képviselőválasztásoknál is megnyilvánultak?

Lássa, — már célnál vagyok!

— Egy 21 éves ifjunak lelkesedésével, de talán — tapasztalatlanságával is jött Ön körünkbe, — abba a községbe, hol a fennálló nemzetiségi mozgolóásokat letagadni immár nem lehet!

Az ön kedélyvilága is azonban olyan, mint természetszerűleg minden 20—21 éves ifjúé: puha, meleg mint a vaj, magához emelne, ölelné mindent, mindenkit, — enged többé-kevésbé minden benyomásnak, formálni hagyja szívét, lelkét mint az agyagmasszát; — mondja kérem: a vérség és faj kötelékével is odafüve azokhoz ép, hol e nemzetiségi beteges szimptomák már jelentkeztek, — bírt volna e oly acélos, majdnem természetfölötti erővel megállni közöttük rendületlenül helyét? Mondja csak: vajjon — ha mindjárt lassan, alig észrevehetően is, ezt megengedem, — akaratlanul is nem-e gyurta volna Önt is teljesen át az a levegő, mit naponkint szivott volna magába itt Bácsujfalun? . . . Nem-e sokkal helyesebb, hogy fiatalságának e legveszélyesebb éveit ott tölti majd Derynén hazafiasan és lelkesen gondolkodó jegyzőnagybátyának oldala mellett, — edződve mellette minden téren és minden irányban? . . .

Lássa, — részemről — ezért nem foglaltam állást Ön mellett kezdettől fogva.

En a jövőtől félttem — féltettem magát és ebből kifolyólag természetesen a községet is, — *de multját nem gyanusítottam!* Pedig „Nyilatkozatában” a legerélyesebb visszautasítás kíséretében ezt hangoztatja!

Azért mondtam is, hogy bármennyire is talpraesett tömör és tartalmas is válasza, az teljesen fölösleges és tárgyaltan!

Hiszem szivemből, hogy midőn azt írja Önönmagáról, hogy Ön „édes magyar hazánknak rögéhez ragaszkodó, a magyar nemzetnek élő és küzdő tisztviselője”, — ez Önnél nem frázis, de szinigasság.

Szolgáljon ez Önnel elégtételül, ha soraimat félreértette. — Béke velünk!

Eördögh Elemér,
plebános.

Láttatok . . . ?

Láttatok, hogy e nép
Mint egygyüvé tartott? !
Hogyne! hisz értetek
Viva meg a harcot,
Mint felistenekre
Ugy nézett fel rátok!
És hála fejében
Ti őt megfojtjátok?

Én láttam; küzdöttem:
Meg volt rá a hitem,
A feltámadásban
Félve bár, de hittem,
Hogy felemelitek
E népet s országot . . .
És hála fejében
Ti őt megfojtjátok?

Évezredes átok
Sújja ezt a népet,
Gyakranta minékünk
Fennen hirdettétek.
„Jó egy jobb kor reá”
Nem-e így mondtátok?
És hála fejében
Ti őt megfojtjátok?

„Jó egy jobb kor reá”
Elfelejtettétek . . .
A fogadalom csak
Egyszerű ígért.
Kétségbeesetten
Kiáltunk hozzátok:
E hálás népet vajjon
Mért fojtogatjátok?!

Laborcai.

A képviselőházból.

A páris—konstantinápolyi expressvonal sebessége valóságos szabadka—bajai vicinális döcögés ahhoz a gyorsasághoz képest, melylyel az utóbbi napokban a törvényhozás ügyeit intézik. Tucatnyi törvényjavaslat jut 1 napra. Szombaton is egy egész csomót vittek dülőre. Köztük a szabadka—palánkai vasutról szólót is. Ez utóbbi javaslatnak a tárgyalásánál felszólt *Szmrecsányi György*, a fiatal, délceg néppárti honatya. A dolog ugyanis úgy történt, hogy *Evetovics Iván* Bács községi plébános és *Tripolszky* jegyző szerdán Budapestre érkeztek, hogy az intéző körtet arra bírják, hogy a megváltoztatni szándékolt ama eredeti és Bács község anyagi hozzájárulását ehhez a föltételhez kötött megállapodást, mely szerint a bácsordas—palánkai vonalon fekvő községek *Gombossal*, illetve a gombos—budapesti gyorsvonattal közvetlen csatlakozást nyerjenek, — *fentartassék*. *Evetovics* a délután folyamán a Néppárt klubhelyiségébe ment, ahol az akkor érkező *Adamovich* palánkai képviselőt várta be, akivel a szükséges intézkedéseket megtették. De mert *Adamovich* a törvényjavaslatnak szombati tárgyalásánál jelen nem lehetett, *Szmrecsányi* vállalkozott arra, hogy Bács és a szomszédos községek érdekében felszólal. Rövid, de hatásos beszédben védte a bácsiai álláspontját. *Szerényi* államtitkár nyomban felszólt s megnyugtatta a fiatal néppárti honatyát, hogy a bácsordas—gombosi szárnyvonal föltétlenül megkapja a közvetlen csatlakozást. *Evetovics* plébános tehát, a kit egyébként nagy szeretettel fogadtak a néppárti klubban, a sikeresen végzett munka jóleső tudatával távozott haza.

A bácskai honatyák közül ezen az ülésen csak *Lázár Pál* és *Ertl János* volt jelen. Az utóbbi egy kisebb küldöttséget vezetett *Daranyi* miniszter elé. Az előkészületekkel nagyon el volt foglalva. De azért volt annyi ideje, hogy *Heinrich* képviselőtársával együtt folyton szemhegyre vegyen egy Óbecse felé gravitáló szép, fiatal, barna asszonyt, akinek szivig ható villogó tekintete s discret kacérságra hajló mosolya nem egy honatya figyelmét olyannyira keltette föl, hogy a mellette ülő bácskai lovagja dult-fult féltékenységi dühében.

Kedden Barta Ödön interpellálta meg *Wekerle* miniszterelnököt, hogy mivel akarja megtorolni a külügyminiszternek Magyarország ellen való durva kirohanását. *Wekerle*, a ravasz róka azonban az ülés előtt Bécsbe szökött, s azalatt, amíg a műkurucok fölhaborodást játszottak, kedélyesen trafikált a külügyérrel. És, hogy a sürgős interpellációra nyomban ne kelljen válaszolni, a képviselőház alelnökével történt megállapodással néhány hétre bezárták az Országház kapuit. Ugyanigy cselekedtek *Fehérváry*—*Kristóffyék* is. De azért a mostani uralom hazafias és — főleg — *becsületes*.

Huszonegyes és egy skizfogás.

(Igaz történet a huszadik századból.)

Öten ültek együtt. Tarokkoztak. A principális, a vén szürke, a fiók Misi tata, meg az Albert. A dagadt az kibicölt.

A principális csendes szuszogással úgy látzott, mintha azon törte volna a fejét, miképpen menthetné meg az ő annyira szorongatott huszonegyesét, a melyet már ugyis sokszor elfogtak — hátulról. Tudniillik, hogy ő a principális ült az elfogó mellett jobb oldalon. A dagadt a hasát fogta, s úgy rezgett mint a karácsonyi kocsonya. De nem is úgy! Hanem úgy mint egy elfogatos féderes ülés. Szemei a sok nevetéstől már szinte bedagadtak. Hasa a nagy zihálástól olyan összehuzódásokat és kitágulásokat végzett, mint egy harmonika.

Az Albert az komoly volt, mint a holdvilág a fejetetején, homlokától egészen a tarkójáig. Misi tata meg csak kacagott, folytonosan hangoztatva, hogy: „musz. . . száj kacagni!” A vén szürke rá-ránordult: „ne bolond, ne,“ s e közben kijátszotta a skizt. Erre az Albert valami szint dobott, s ezután teljes készülettel a principális tette rá az ő fulladásig szorongatott huszonegyesét. No, volt erre aztán egetverő kacagás. Persze, hogy egyik sem sejtette az öreg szürkén kívül, hogy a huszonegyes idegen kezekben ájuldozik. Mindnyájan azt

hitték, hogy magánál az öreg szürkénél van, mert nagyon keményen licitált.

A nagy nevetésben a dagadt legurult a székről, s úgy gurult föl alá mint valami sün. Feje, mely ülés közben úgy nézett ki, mintha testére lett volna téve, mint szekrény tetejére az alma, egészen megnőtt. Misi tata akkorát kacagott, hogy kacajára az ablakfiók recsegve csapódott ki és zördülve vágódott vissza. Mert éktelen erős hangja volt, különösen mikor már egy pár muszkát bemasiroztatott az ádámcsutkája. Ej, de tudott inni! Az Albert a holdvilágot tologatta, hol le az orra cimpájáig, hol pedig hátra a tarkójáig. Az öreg szürke meg csak dörmögött, s közben citáta a keresztanyákról ismeretes közkedveltségű közmondásokat.

A principális pedig olyan ártatlan ábrázatot vágott mint a róka, mikor őzfiókra vadászva sompolyog az erdőben. Ő is vadászgatott valamire. Nem is a huszonegyes elfogatásának gondolata gyötörte, hanem valami más foglalkoztatta. Azon törte ugyanis a fejét, hogy hogyan tudná ő képzeldéséből kigyógyítani *Petrás Pista* barátját, a ki különben neki fölöttese, s magas, nyulánk barna, rövidre vágott haju uriember.

Petrás Pista ugyanis képzelt gyomorbajban szenvedett. Inni nem ivott; kizárólag csak ásványvízzel kúrálta gyomrát. *Pista* náluk járt a faluban. Valami hivatalos dolga akadt. Negyed-félőtre járt az idő, már jönnie kellett. Alighogy a huszonegyes végzetes sorsa fölötti arcizomrángatózások elnyugodtak, belép *Pista*, nagy előzékenységgel üdvözlőlvén a társaságot. Há . . . „szervusz *Pista*“, hangzott mind az öt torokból egyszerre . . . Isten hozott. „Szervusztek gyerekek“, mondá *Pista* fölnyenyel. No mit csináltak? Hát ehun-e, tarokkozunk! Most fogták el a principálisnak a huszonegyesét, siet közbevágni az Albert.

„Pompás!” ujjong erre *Pista*, nem is sejtven, hogy a huszonegyes keserű végzetének ő issza meg a levét. Nem innál *Pista* egy kis muszkát? kérdi a principális. Nem, nem, nem barátom! Gyomorbajos vagyok. Nekem nem szabad bort innom. Csak ásványvízzel élek. Azt iszom — szabadkozott *Pista*, kezével szörnyűségesen hadonászva úgy, hogy az Albertet majd orra csapta. Később pedig midőn már valami különleges ásványvizet eléje tettek, s ő egy pohárral fölhörpintett, jól eső érzéssel rakta tenyereit gyomrára és megelégedett érzéssel, simogatta, nem tarthatván vissza megelégedésének nyilvánítását: „No halljátok ez nagyszerű viz ám, nagyon jót tesz a gyomromnak. Jól mondotta az öreg *Orgoványi* doktor, hogy csupán ásványvízzel éljek. De mintha ez más „Margit“ viz volna.

„Ja, barátom, — feleli a principális — te azt nem is tudod, hogy a régi forrás bedugult, s új keletkezett, a melyből sokkal hatásosabb, más alkatrészekből álló viz bugyog elő.”

„Ne mond!” S néz nagyot erre *Petrás Pista*. De sokkal jobb mint a régi volt, s jóízűen fogyasztgatta. Az óra már későre járt. *Pistának* a vonatra kellett mennie. El is ment. Elbucsztak. Hálásan megköszönte a principálisnak a kitünő gondoskodást, s erősen hangsúlyozta, hogy ebből a vízből vagy száz flakóval hozatni fog. *Kocsira* ült. Kirobogott a vonatra.

Odabent halotti csendben várták a principálist, aki kikisírte *Pista* barátjukat.

„No Princi, szót a dagadt, te ugyan nagy örömet okoztál a *Pistának*.”

„Nagyot ám! De tudjátok-e, hogy mit ivott?” Szent várakozással, siri csönddel, mint a milyen megelőzni szokta a vihar kitörését, lesték az eredményt. Az egyik kíváncsian mégis megkérdezte: „mit?”

„Hát esővizet.”

Na, volt erre éktelen hahota; olyan egetverő kacaj, hogy a nagy zajban már nem hallották, a mint a principális elmesélte, mint töltötte meg az udvaron álló esővízeskádából a *Margit*-vizes flakót.

Csak néztek, de nem láttak, csak nevettek s ki a hasát fogta, ki a derekát tapogatta a nagy szurás miatt, amit a nevetéstől kaptak.

Mikor a nagy nevetéstől valahogy magukhoz tértek, föltápáskodott a dagadt s inditványozta, hogy most már menjenek haza, mert mára ennyi elég volt. A principálisnak elfogták a huszonegyesét, de ő fogott a helyett egy skizt.

Később *Petrás Pista* is megtudta, hogy hogy kúrálta őt a principális „Margit”-viz helyett esővízzel. Gyomorbajáról azóta soha semmit sem hallottam. Ugy látszik meggyógyult az égi nedűtől.

Cs . . . r.

HIREK.

Az újvidéki hatodik gyógyszerár. Újvidék város közegészségügyi bizottsága a napokban tárgyalta a gyógyszer-engedélyt kérők kérvényeit. Nagy többséggel a hatodik gyógyszerár felállítására és *Grosz Adolf* okleveles gyógyszerész mellett foglaltak állást.

Megakadályozott öngyilkosság. Zentán a napokban, mint onnan jelentik — egy fiatal, alig 17 éves gyermek akart megválni az élettől s csak szülei éberségének köszönhető, hogy végre nem hajította a szándékát. Az eset a következő: Futó Imre 17 éves István nevű fia mindenáron suszterinasnak akart beállni özv. Reiger Gyulánéhoz. Szülei azonban elleneztek s inkább más valami jobb pályára akarták adni, ahol könnyebben megkeresi a kenyerét. A fiu azonban más nem, csak suszterinas akart lenni s mikor látta, hogy szülei arra épen nem akarják adni, elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Vásárolt egy forgópisztolyt öt fölténnyel, azután szüleitől elbucszott s elment a vasut melletti sétány fái mellé, hogy kivégezze magát. Szüleinek azonban nagyon feltűnt a bucszkodás s utánna mentek. Éppen akkor értek oda hozzá, mikor a belső zsebből előhuzta a forgópisztolyt, hogy vele halántékon löjje magát. Mielőtt a ravaszt elhuzta volna, atyja hátulról kikapta a kezéből a pisztolyt, s dühében jól a gyerek fejéhez verte, anyja pedig szaladt a csendőrséghez, a honnan egy csendőr ment a helyszínére a fiut bekísérni. A rendőrség szobájában vallotta be, hogy miért akart megválni az élettől. A pisztolyt elkobozták tőle, vele pedig megfogadtatták, hogy lemond a szándékáról.

Fölgyújtotta a saját házát. Csenejác Simon sajkásszentiváni lakos január 8-án — mint levelezőnk írja — náddal fedett házát felgyújtotta. A ház teljesen elégett. Tettét azért követte el, hogy az 1000 korona biztosítási díjat megkapja. A tettest elfogták és a bíróságnak átadták.

Betörés a jánoshalmi plebánián. Nagy feltűnést keltett *Jánoshalmán* — mint levelezőnk írja — az a hír, hogy csütörtökön, mult hó 30-án eddig ismeretlen tettesek betörték a plebániára. A betörés a földszinten levő irodahelyiségbe történt meg pedig akként, hogy a tettes az iroda ablakát sárral betapasztotta és azt benyomva, zaj nélkül kinyitotta az ablakot, melyen át az irodába jutott. Ugy látszik, hogy a tettes abban a hiszemben volt, hogy az épülő templom belső berendezésére összegyűjtött körülbelül 16000 koronányi összeg is az irodában van; de szerencsére az másolt van elhelyezve, így hát a betörő a mintegy 400 koronányi készpénztárt, egy doboz szivart és egy ezüstnyelű papírvágó kést vitt el. Az irodában levő bundát, valamint más tárgyakat érintetlenül hagyta. A nyomozás, bár helyesen folyik, még eddig eredménytelenül.

Általános szóbeszéd tárgyat képezi, hogy a tél beállta óta oly szaporán előforduló bűnesetek közül még ezideig egyiknél sem sikerült a tettest elfogni, minek nagy része abban rejlik, hogy egyrészt a tettesek ügyelnek arra, hogy semmiféle bűnjelet ne hagyjanak, másrészt abban, hogy a csendőrség oly csekély számu (az örs rendszeren három emberből áll), hogy ily nagy községben képtelen a legnagyobb erőfeszítések árán is hivatásának eleget tenni. A rendőrség is határozottan kevés arra, hogy egy a határban, mint a községben eleget tegyen kötelességének, bár azt el kell ismerni, hogy mind a két rendbeli közbiztonsági testület csupa pontos és kötelességtudó emberekből áll.

Hivatalvizsgálat Deryén. *Szemző Károly* főszolgabíró folyó hó 29-én *Deryén* megtartott hivatal vizsgálat eredményéhez képest, legnagyobb elismerését fejezte ki *Dobsinszky* Lodomérnak a község kiváló jegyzőjének, valamint a segéd és kezelő személyzetnek, a tapasztalt pontos és lelkiismeretes működésükért.

Nagy botrány az óbecsei képviselőtestületi ülésen. Óbecse nagyközség előjárósága és képviselőtestülete közt már hosszú idő óta olyan a viszony, mely a jobb sorsra érdemes község fejlődését, haladását és anyagi erősbödését megbénítja. Az előjáróság tehetetlen, feladatának nem képes megfelelni. A képviselőtestület pedig ideges türelmetlenséggel figyeli, ellenőrzi az előjáróság működését. A legutóbbi képviselőtestületi ülésen nagy botrányt okozott az, hogy a jegyző és a bíró minden megbízás hiányában aziránt intervenáltak a fő- és alispánnál, hogy a képviselőtestületet rendszabályozza, esetleg függeszse föl. Ezt a kérelmeket azzal okolták meg, hogy a község pénztára üres s a képviselőtestület nem gondoskodik annak megtöltéséről. Dr. *Tripolszky* János, dr. *Galambos* Pál, *Vécsi* Géza dörgedelmes szavakkal támadták az előjárókat, különösen *Mihály* jegyzőt és *Patits* bíró, akiket *Galambos* felszóltott, hogy azonnal hagyják el állásukat. A képviselőtestület vezetői — mint értesültünk — az esetről személyesen fognak beszámolni a főispánnak és alispánnak, akiknek érélyes közbelépését kérik főlük.

Orvtámadás boszuból. Lupusov Zsiván titeli lakos január 29-én éjjel 2—3 óra között — mint levelezőnk írja — *Kencz* Istvánra és nejére vágott ólommal rálőtt és rajtuk súlyos sérülést követelt el. A tettest, aki cselekedetét boszuból követte el, följelentették.

Felfüggesztett rendőrbiztos. Király József szabadkai rendőrbiztos a szabadkai fegyelmi választmány elmozdította állásától.

Az ószivácsi tűzoltóság közgyűlése. F. hó 2-án tartották meg tűzoltóink — írja szivácsi levelezőnk — évi rendes közgyűlésüket dr. Neugebauer Dávid orvos elnöke alatt. A számadásokat rendben találván, megadták a vezetőségnek a felmentvényt és újból megválasztották a régi tisztikart. Egyben elhatározták, hogy a tűzoltó bált f. hó 8-án tartják meg. A bál fényesen ígérkezik.

Házasságok. *Lánczkor* Antal vármegyei I. aljegyző, tb. főjegyző a napokban tartotta esküvőjét *Fejes* Erzsike kisasszonnyal, Baján.

Moinár Sándor honvédszázad százados a napokban tartotta esküvőjét *Hegedüs* Jolán kisasszonnyal, dr. *Hegedüs* Aladár bajai polgármester nagymiveltsgű leányával.

Obman József cserenkai joghallgató eljegyezte *Höfner* Amália kisasszonyt Orsován.

Löbl Milán Zágrábból nőül vette *Blau* Flóra kisasszonyt Óbecsén.

Fodor György zentai tanító eljegyezte *Anton* Rózi kisasszonyt Magyaránizsán.

A DMKE estélye Szépligetén minden tekintetben jól sikerült. A felolvasók mindegyikének magas irodalmi színvonalon álló előadása általánosan leköthette a közönség figyelmét. Az előadások befejezése után tánc volt. Jelen voltak a következő hölgyek: Asszonyok: *Baky* Péterné (Szilbács), *Benyács* Simonné, dr. *Czibur* Károlyné (Bulkeszi), *Eich* Gyuláné, *Égi* Lajosné, *Fejes* Gusztávné (Wekerlefalva), *Gauder* Adámné, *Jerkovszky* Józsefné, *Kopeczky* Sándorné (Wekerlefalva, Králl Károlyné, *Maniu* Valérné, dr. *Pájer* Ferencné, *Pollák* Mátyásné, *Reisz* Jánosné, *Reisz* Józsefné, *Reisz* Miklósné, *Reiter* Istvánné (Wekerlefalva), *Schäffer* Antalné, *Schlachter* Peterné (Wekerlefalva), *Spitznagel* Mártonné, özv. *Stadler* Magdolna, *Tillinger* Mártonné és *Torday* Józsefné. Leányok: *Baky* nővérek (Szilbács), *Czibur* Mariska (Bulkeszi), *Krämer* Herminka, *Pájer* Annuska, *Pollák* Annuska, *Schäffer* Annuska, *Schäffer* Boriska és *Tiller* Lenke.

A paripási önk. tűzoltóegylet február 5-én bált rendezett, melyen a polgárság nagy tömegben vett részt. A zenét a pétervárad katonazenekar szolgáltatta.

Halálozások. *Jádár* Kálmán adai földbirtokos a napokban Szabadkán 50 éves korában meghalt. Az adai társadalomnak tevékeny, hasznos, közkedvelt tagja volt, s így elhunyt. Széles körben mély részvétet kelt, ami a temetésen impozáns módon meg is nyilvánult.

Báldy László bajai telekkönyvvezető e hó 8-án meghalt. Nagy részvétet temették el.

Wiesel Ármin bajai járásbírói irnok a napokban meghalt.

Kula község képviselőtestülete. Különös eset foglalkoztatta a napokban Kula község képviselőtestületét. *Rácz* György ugyanis fölívta a képviselőtestület figyelmét arra az anomáliára, hogy az egyes ülésekre a 40 községi képviselő közül csak 35-öt hívnak meg. Dr. *Leibach* László cserenkai nagybirtokos szintén ily értelemben szólalt föl s panasolta, hogy őt, aki adója alapján tagja a képviselőtestületnek, ülésekre soh' se hívják meg. Dr. *Récséi* Ede ennek a ténynek a megállapítása után azt indítványozza, hogy bizonyos időre visszamenő határozatokat, a képviselőtestület törvényellenes egybehívása miatt semmisítsenek meg. A képviselőtestület ezt az indítványt egyhangulag elfogadta. Ez a különös eset, úgy halljuk, a vármegyét is foglalkoztatni fogja.

Az adai izr. nőegylet február 8-án, hangversennyel egybekötött táncestélyt rendez. A műsor ez: 1. Felolvasás: *Tartja* Rosenbaum József. 2. Csárda jelenetek *Hubay* Jenőtől, *hegedűn* előadja: dr. *Engelman* Jenő, zongorán kíséri *Perlesz* Frida k. a. 3. Dialóg. Előadják *Pollatsek* Böske k. a. és *Deutsch* Mór. 4. Magyar dallok. Éneklik: dr. *Balányi* Sándorné urnő és *Ofner* József. Zongorán kíséri *Hercz* Margit k. a. 5. Rhapsódia VI. *Liszt* Ferencről, zongorán előadja *Perlesz* Frida k. a. 6. „*Ráchel* siralma” *Melodráma*. Előadják: *Ofner* Valéria k. a. és *Hercz* Sándor. 7. „*Léha* nóta” *kuplé*. Előadja *Ofner* József.

Az adai iparos olvasóegylet március 1-én színelőadással egybekötött táncestélyt rendez. „A páholy” című vígjátékot adják elő.

A Bajai Független Hírlap, mely naponta jelent meg, három évi fönnállás után megszűnt. A lapot tudvalevőleg dr. *Szirmai* Viktor ügyvéd szerkesztette.

Uj cégek. Bács megyében ujabban eme cégek létesültek:

Brandt Bálint szikviz- és ecetkereskedő *Kula*.
Teltsch Géza vegyeskereskedő *Zombor*.

Huszonnyolc év előtti véres tett. Zentáról jelentik eme feltűnő esetet: Még mintegy 28 évvel ezelőtt történt, hogy *Kiss István* zentai járásbírói irnok Magyaránizsán, az országgyűlési képviselőválasztás után való reggelen az ottani temető árokban vérbefagyva találták, s *Kiss* pár napra meg is halt. A tettest akkor nem tudták kinyomozni, s most véletlenül kipattant az egész titok. Ugyanis a mult napokban egy szegény földműves ember súlyos betegségbe esvén, elhívatta magához *Márton* Mátyás plebánost, hogy gyónni akar. Gyónás közben megvallotta, hogy nagy bűn terheli a lelkét, mert 28 évvel ezelőtt a jelenlegi községi pénztárosnak *Losonc Mihály*-nak segítőtársa volt *Kiss István* elföldelésében. A pap a beteget nem akarta addig feloldozni, míg azt a csendőröknek el nem mondja. A szegény földműves tehát kihívta magához a csendőrséget, s azok előtt bevallotta, miszerint 28 évvel ezelőtt, amikor *Losonc Mihály* közs. pénztáros szolgálatában állott, gazdája *Kis István* egy éjjel a felesége oldala mellett találta s dühében egy székkel úgy fejbe vágta, hogy az alétan bukott le a földre. Gazdája azon hiszemből, hogy a csábító meghalt, őt fogadta fel 500 forintért, hogy vigye ki a temető árokba, amit meg is cselekedett. — A csendőrség ezen vallomás után le tartóztatta *Losonc* pénztárost, de nemsokára szabadon is bocsájtotta, mert az úgy már elévült s nem lehet érte büntetni.

Hazug törvény a címe dr. *Moinár* Gyula jeles földmívelő legujabb társadalmi színművének, mely elsőrendű szereposztással e hó 7-én kerül először előadásra a Nemzeti Színházban.

A Csantavár állomástól Csantavér községbe vezető h. é. vasut építését már legközelebb megkezdik. A nevezett község a budapest—zimonyi fővonal Csantavér állomásától mintegy 8 km. távolságban fekszik, minek folytán az állomástól való közlekedése igen nehézkes, különösen téli időben, amikor a ki nem épített út igen gyakran járhatatlan. Eme bajon segítő, *Bagi* Tóth Ferenc és *Szokolá* Gyula csantavéri lakosok, mint előmunkálói engedélyesek megbízására *Gerster* Béla budapesti mérnök-vállalkozó elkészítette az állomástól a községbe vezető vonal tervét.

A dunagárdonyi iskolaépítés. Dunagárdony község előjárósága január 31-én ártejtést tartott a községben 30.306 kor. 20 fill. költségen létesítendő kéttantermes iskola és tanítói lak munkáira, mely alkalommal *Schmidt* András (Titel) 29.950 kor., *Steinitz* Mór (Alsókaból) 29.900 kor., *Schmidt* Fülöp (Ujverbász) 29.970 kor., *Ditrich* Károly (Titel) 29.930 koronával és *Gayer* Henrik (Ujverbász) pályázott. A község *Schmidt* András ajánlatát fogadta el.

Szerelemből a kutba. *Markusev* Vládó, *Szilágyi* György, *Sándor* és *Burvárcsi* Péter bajnai lakosok — mint levelezőnk írja — január 28-án kocsin *Topolyára* mentek. Amidőn a *topolyai* határban levő *Pap-féle* kuthoz értek, a kútból segélykiáltás hallatszott. Azonnal leszálltak a kocsiról és benéztek a tő öles mélységű kutba, ahol a víz fölött szétvetett lábbal egy nő állott. Az emberek a közeli szállásra szaladnak kötelekért, amelyeknek segítségével a leányt kimentették. A csendőrség a leányt kihallgatván, utóbbi azt vallotta, hogy *Topolyán* *Fehér* Jenő gyógyszerésznél szolgált. Aznap reggel 5—6 óra között, amidőn gazdája lakásának folyosóján tisztogatott, előtte ismeretlen 3 ember megtámadta, száját betömtek, kocsira tették és a határban levő kutba dobták. A csendőrségnek gyanus volt az a mesének látszó vallomás, újabb vallatás alá vették, és akkor vallotta meg, hogy ő vadházasságban élt egy legénynyel, de az apja őt a legénytől elválasztotta s a feletti bánatában ugrott a kutba.

A topolyai ipartestület szépen sikerült bált rendezett e hó 1-én. Jelen volt *Topolya* intelligenciája, iparossága és gazdaosztálya. A bevétel 280 kor., kiadás 120 kor., s így a tiszta jövedelem 160 kor. Az estélyen a kitűnő kedélyhangulat jegyében folyt le.

A zombori vasútállomás kiépítése. A Zombor állomáson létesítendő áruraktár, áruraktári irodák és nyílt rakodó munkái tárgyában a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége f. é. január 28-án tartott ártejtést. Ajánlatot tettek: *Lábas* Gyula (Szabadka) 46.547 kor. 85, *Bernhardt* Károly és *Pfeifer* Fülöp (Zombor) 44.582 kor. 12, *Nagy* Ferenc és *tsa* (Szabadka) 42.012 kor. 25, *Baszler* és *Kromer* (Apatin) 46.268 kor. 77, *Fazekas* Lajos és *Molczar* Sándor (Szabadka) 66.652 kor. 10 és *Kladek* István (Szabadka), mely azonban figyelembe nem vétetett. Döntés még nem történt.

Fizetésektelen porcellánkereskedő Ujverbáson. *Konráth* Károly ujverbázi porcellán- és üvegkereskedő a napokban bejelentette hitelezőinek, hogy fizetési kötelezettségeinek nem képes eleget tenni. Körülbelül 13000 koronával tartozik. A hitelezők előzékenyek iránta s így alighanem létre jó az egyezség.

A paripási iskolaépítés. A paripási szerb iskola 8414 koronával előirányzott felépítése a f. é. január 27-én tartott ártejtésen *Schneider* János (Ujverbász) 27%, *Schwerer* Ferenc (Hódság) 27.5% és *Brunner* Henrik (Paripás) 27.8% áremeléssel tett ajánlatot. A község *Schneider* János 10.686 koronával tett ajánlatát fogadta el.

Fizetésektelen Palánkán. *Hirschler* Jenő palánkai fűszerkereskedő fizetésektelen lett. 19000 koronányi tartozásával szemben 8000 az aktívája. Egyezsége tőrekszik, ami azonban a vagyoni állapot kedvezőtlen voltára való tekintettel aligha fog sikerülni.

Mulatságok.

A zentai kereskedőifjak egylete február hó 8-án a Jenőfőherceg szálloda disztermében táncal egybekötött művészestélyt rendez, mely elé az ottani társadalom minden osztálya körében élénk érdeklődés nyilvánul. A változatos s ügyesen egybeállított műsor a következő:

1. Nyitány. Zongorán előadja *Weisz* Zsófia k. a. zongoraművész. (Makó.)
2. Felolvasás. *Tartja* Orbán Károly főgimn. tanár ur.
3. *Heilbrunné* *Boros* Bella urnő énekel.
4. *Braun* Ilonka k. a. szaval.
5. Dalok. Előadja *Smetтана* *Dezső* ur hangversenyének. (Budapest.) Zongorán kíséri *Goldstein* *Margitka* k. a.
6. *Weisz* Ármin ur énekel. (Makó.)
7. Énekes dialóg. Előadják *Kassovitz* *Erzsike* k. a. (Szabadka) és *Smetтана* *Dezső* ur.
8. *Heilbrunné* *Boros* Bella urnő énekel. Zongorán kíséri *Goldstein* *Margitka* k. a.
9. Monológ. Mondja *Róth* *Emil* ur
10. Dalok. Előadja *Smetтана* *Dezső* ur.
11. *Goldstein* *Margitka* k. a. zongorázik.
12. *Weisz* Ármin ur énekel.

A rendezőség fáradhatlan ügybuzgósággal mindent elkövet az estély sikere érdekében.

A bajai iparosok estélye jól sikerült. A cabaret minden egyes tételét zajos tetszéssel fogadták. Utána tánc volt.

A bajai protestáns bál igen sikeresnek ígérkezik. Nemcsak a város, hanem a környék előkelő társadalmá is készülődik az estélyre, melynek műsora a következő:

1. *Sinding*: *Frühlingsrauschen*. *Mendelssohn* *Scherz* *Saint-Saëns*: *Gavotte*. Zongorán előadja *Alföldy* *Ila* k. a. 2. *Abrányi* *Emil* *Mi* a haza? *Szavajla* *Grünwald* *Dezső*. 3. *Magyar* dalok. *Énekl* *Urhegyi* *Jenőné* urnő. Zongorán kíséri *Karig* *Emil*. 4. *Egy* *kis* *szivbaj*. *Novella*. *Irta* és *felolvassa* *Zeitler* *Konrád*. 5. *Grieg*. A költő szíve. *Bach*: *Air*. *Hegedűn* előadja *Bernhart* *Sándor*. Zongorán kíséri *Bernhart* *Annuska* k. a. 6. *Modern* költemények. *Szavajla* *Weidinger* *Irenke* k. a. 7. *Révfy* *Géza* *Sir* a nóta. (Grand Cafében.) *Férfi*-*kar*. *Énekl* az állami tanítóképzőintézet daloskőre.

A hodsági társaskör álarcos bálja, melyet február 15-én tartanak meg, sikerültnek ígérkezik. Az ügybuzgó rendezőség most teszi az utolsó intézkedéseket. Az egész járásból sokan készülődnek e mulatságra.

Az ószivácsi tűzoltóegylet február 8-án bált rendez. A rendezőség a siker érdekében nagy munkásságot fejt ki.

A tiszakálmánfalvi férfi dalegylet február 1-én *Titelen* a gazd. egylet helyiségében, *Tirján* *Konrád* karmester vezetésével táncal egybekötött hangversenyt rendezett. A hangverseny minden száma a várakozást teljesen kielégítette. A nagyszámú közönség a reggeli órákig ropta a táncot.

A titeli önk. tűzoltóegylet febr. 2-án, az *Anker*-szállodában jól sikerült táncestélyt rendezett. A közönség a reggeli órákig maradt együtt.

A jánosalmi iparos és kereskedőifjak egyesülete által rendezett műkedvelői előadás minden tekintetben a legjobban sikerült. Már az előzetes érdeklődés oly nagy volt, hogy szűknek bizonyult a *Kossuth*-szálló nagy terme, úgy hogy a rendezőség kénytelen volt a *Kaszinó* elnökségének szíveségét igénybe venni és az előadást a *Kaszinó* nagytermében rendezni, amely a hűzivat dacára is zsufolásig megtelt. Ami az előadást illeti, az oly jól sikerült, hogy bár egy oly közismert darab került színre, mint a „*Falu* *rossza*”, mégis minden egyes néző művelzetet talált az előadásban. Főlöské a szereplőket egyenkint megdicsérni, mert mindegyik teljes igyekezetével és tudásával azon volt, hogy a szerepét ne csak elmondja, hanem tökéletesen meg is játssa. A közönség szünni nemakaró tapsokkal, valamint a főbb szereplőknek többszöri kihívásával adott tetszésének kifejezést, az előadás után táncmulatság volt, melyről csak a hajnali harangszó hívta haza a jökdvű mulatozókat. Az előadás összbevétele

350 korona volt, melyből több mint 200 korona jut az egyesület céljaira. A tiszta jövedelem fele az adósságok fizetésére, másik fele pedig a könyvtár gyarapítására fog szolgálni. A felülfizetőknek, valamint a Kaszinó tek. elnökségének támogatásukért ezuton is hálás köszönetet mond az Iparos és Kereskedőifjak Egyesületének elnöksége. Felülfizettek: Madrinyi Adorján 10 kor., Szobonya Pál 4 kor., N. N. 3 kor., dr. Hollender Adolfné, Molnár József, Rubinfeld Ödön 2—2 kor., Suhanek István 1 kor. 20 f., dr. Fischer Samu 1 kor. 60 f., Klein Pál, Rubinfeld Miksa 1—1 korona.

Az apatini vegyes énekkar e hó 15-én jelmezestélyt tart Marsch János vendéglőjében.

Az apatini „Kereskeedő Ifjak” egylete február 1-én Kabaret-estély rendezett Marsch János szállodájában, mely várokozásán felül sikerült. A program következő volt:

1. Koldus ének, Arany Jánostól. Szavalja Steiner Adolf főkönyvelő.
2. Értekezés a kereskedelemről. Tartja dr. Rapp András ügyvéd.
3. Monológ a cigányról. Előadta Kadelburg Jenő cégvezető.
4. Cimbalmom játszott Dombovits Mariska kisasszony.
5. Monológ a szerelemről, tartotta Hajnal Pál.
6. Az estély fénypontja volt Decléva Ilonka kisasszonynak, Decléva Béla járásbíró leányának éneke, ki bájos előadásával és fülbemászó, kellemes hangjával zajos sikert aratott. Balás Edit kísérte zongorán.

Jelen volt a kereskedővilág és az értelmiségi osztály.

Asszonyok: Ábrahám Sándorné, Decléva Béláné, dr. Margittay Valérné, dr. Récei Jánosné, Györki Károlyné, Lebarits Józsefné, Krauss Hugóné, Becker Ferencné, Delénné, Spitzer Lajosné, Szeberényi Istvánné, özvegy Alföldyné, Pléhlyné, Fersterné, Hermannsdorfné, Speiser Ferencné, Tomcsányiné, Benzingeré, Schieberné ifjabb. Reggeli ótig tartott a tánc. Marsch vendéglős jó italok és ételekről gondoskodott. Schmausz Endre ny. főispán is megjelent az estélyen.

Leányok: Dombovits Mariska, Decléva Ilonka, Ábrahám Margit, Tessényi Bella, Kuntits Boriska, Szentgyörgyi Mariska, Klemm Mariska, Basler Anna, Benzinger Ilona, Frieheisz Margit, Herzog Matus (Gombos), Bresovszky polgáriszkolai tanárnő, Tomcsányi Mariska, Balás Edit, Delén Anna, Tucákovits Anna, Szeberényi Olga, Alföldy Juliska. — Mindannyian elegáns és fess öltözékekkel tündökölték, de különösen feltűntek Kuntits Boriska és Szentgyörgyi kisasszonyok izléses öltözékeikkel.

A katymári Polgári Olvasókör szerdán, január 29-én tartotta szokásos farsangi mulatságát a nagyszámúban megjelent kaszinó tagok részvételével. Mintegy ötven pár vett részt a mulatságban. A mulatság fényét emelte azon körülmény, hogy a kaszinó összes helyiségei ez alkalommal letek először acetilennel kivilágítva. A mulatság kitéren sikerült s kivilágos kivirradtig tartott.

Az apatini dalárda e hó 8-án, a Lindenmayer-féle vendéglőben álarcos bált rendez, melyre nagy előkészületeket tesz a hetek óta működő rendezőség.

Bácskai karcos.

A szabadkai képviselőválasztás elnöke Farkas Zsigmond lesz.

A választási elnök neve találóan jellemzi a választási viszonyokat. Ugyanis a két párt *farkas* módra harcol egymás ellen. Föl szeretné egymást falni.

A függetlenségi párt egynemely vezére mellőzte Mukics Simon pártját s a *gazdakörrel* tárgyalta a szabadkai jelölt ügyében.

Ezeknek a tisztelt úrknak — ugylátszik — nem a *gazdakör*, hanem a *gazdag* kör imponált.

A szerb kongresszus határozatait a kormány *helybenhagyta*.

Ezzel aztán a magyarság érdekeit is alaposan *„helybenhagyták.”*

A szabadkai iparosok egy töredéke fölkererte Aczél Henriket, a Dmke iparosztályának titkárát, hogy lépjen föl iparospárti programmal. Aczél persze nem fogadta el a jelöltséget.

Jól tette. Hiszen a mai uralomnál úgy sem az a *cél*, hogy az iparosság érdekeit előbbre vigye.

A zombori szintársulat egyik kiváló tagjának, *Jászai Olgának* jutalomjátéka volt a napokban. *A hálás utókor* adták elő. Az előadás kitűnő volt, a terem azonban kongott az ürességtől. Midőn a jeles színésznőnek kitűnő alakításáért gratuláltak, így szólt:

— Mit ér a *hálás utókor*, ha a *jelenkor nem hálás nekem.*

Szabadka város vezetői bizonyoságot akartak arról adni, hogy ők annyira függetlenek, hogy még egy *király* ellen is fölmernek lépni.

Hogy ezt bebizonyítsák, nyomban el is mondították állásától a *Királyt*, az ottani rendőrbiztost.

KÖZGAZDASÁG.

A Bajai Takarékpénztár mérlege 146.000 kor. nyereségről számol be. Tavaly 126.000 kor. volt a nyereség. E pénztárat tudvalevőleg 1907. április havában 200 drb. új részvényt bocsájtott ki, melyeknél az elővételi jog teljesen gyakoroltatott. Az új részvényekből befolyt 400.000 koronából 100.000 koronát az alaptőkéhez, a többi a tartaléktőkéhez csatolták. A kedvezőtlen pénzügyi helyzet ezt az intézetet nem igen érintette. Az üzletágak fejlődtek, a betétek állandóan emelkedtek. Ifj. Szutrély Lipót, aki fél év óta áll az intézet élén, kitűnő, szakképzett vezérigazgatónak bizonyult.

A Jánoshalmi Takarékpénztár ez évi jelentésében többek közt ezeket mondja:

Ez évi működésünkben is — miként a múltban — tisztán a banküzlet terén maradtunk. Semmiféle rizikóval járó spekulációkba nem bocsátkoztunk. Lépésről-lépésre haladva óhajtuk szolgálmi s elérni azon célt, melyet az alapítók maguk elé tűztek. A gyenge gazdasági év- és a határunkban még mindig folyó parcellázások miatt a pénzkerelet nagy volt, melyet szigorú bírálatlalt iparkodtunk kielégíteni; sőt ezen körülmények, valamint a 130.000 korona költségkeretben mozgó templomnagyságot miatt is betétpénztárunk évközben tekintélyes összegekkel vétett igénybe, — melyeket mindenkor pontosan kifizettünk. A feszült pénzügyviszonyok a visszleszámitolási kamat drágasága és a betétkamatlalt szükség szerű emelése okozták, hogy dacára nagyobb forgalmunk és eredményünknek a tiszta haszon a régi keretek között maradt. Tisztán azért, mert üzletfeleinket a törvényes %-on felül nem terheltük, sőt egyes esetekben azon alul is maradtunk.

A Stanisitsi Takarékpénztár ez évi érdekes s körültekintő jelentését ezzel a bevezetéssel látja el.

Habár kisebb vidéki intézetek a világgia forgata által közvetlenül érintve nincsenek, az Amerikából kiinduló eléggé ismert gazdasági válság és ennek az erópai pénzgazdaságra gyakorolt hatásai bennünket sem kíméltek meg teljesen.

Károsodásunk nem közvetlenül s inkább abban nyilvánult, hogy az általános pénzsűkség a nagyobb intézeteket tartózkodókká tette, miáltal szabadabb mozgásunkban mi is korlátozva, inkább a helybeli és közeli környéki hitelkéregek kielégítésére szorítottunk s visszautasítottunk messzebb vidékről jelentkező, megfelelő jövedelemmel kecségető olyan kölcsönkeresleteket, melyek jobb viszonyok között nálunk bizonyára kielégítést nyertek volna.

Hátrányosan érintették még a jelzett viszonyok záloglevél készletünket, miről egyébként alább számolunk be.

Ezen viszonyokhoz még más események is társultak, melyek pénzerőnk iránt nagyobb igényeket támasztottak: Egy közeli vidéki régóta fennálló pénztárat kimondotta felszámolását; egy másik szintén szomszédos intézet pedig, mely községünk lakóival ügyelőke útján élénk összeköttetésben állott, bevonta künlévőségeit. Az ezek folytán előállt pénzsűkséget is takarékpénztárunknál keresett kielégítést, mi elől itt székhelyünkön még a jelzett válságos viszonyok közepette sem zárkozhattunk el.

A Reichl-féle keramit és géptéglagyár r. t. Szabadkán a napokban alakult meg.

Ezen részvénytársaság az 1907. évi december hó 24-ik napján tartott alakuló közgyűlés által elfogadott alapszabályok szerint keletkezett.

A vállalat tárgya: keramit- (agyagipari) cikkek, különösen pedig kövezet- és falteglak, ugy honyolt földécserepek gyártás és értékesítésük.

Ezenfelül oly vállalatokkal való foglalkozás, a melyekre a fentebbi agyagipari cikkek szükségeltetnek.

Tartama: 50 év.

Alaptőkéje: 440.000 korona, a mely 880 darab bemutatóra szóló és teljesen befizetett 500 koronás részvényre oszlik.

Az igazgatóság három rendes és egy pótagból áll, kikét a közgyűlés három évre választ.

Az első igazgatóságot az alapítók három évre nevezték ki, tagjai a következők: Reichl Frigyes Vilmos, Reichl Nándor, Reichl J. Ferenc és Neujahr Ágoston.

Karókészlet nyilvántartása. A földművelésügyi miniszterium részben, hogy a szőlősgazdák karószükségletének beszerzését, másrészt eladásra készleten álló szőlőkaró forgalmát megkönnyítse, elhatározta, hogy a magántermelőktől áruba bocsájtott karó mennyiségét nyilvántartja. A szükséges adatok beszerzésével és a miniszteriumba történő bejelentésével a szabadkai illetékes kerületi szőlészeti és borászati felügyelőt bízta meg.

Az apatini általános járási takarékpénztár dr. *Thim* József járásorvos, t. főorvos igazgatósága alatt, most adta ki első évi működéséről szóló jelentését. Általános megelégedést keltett az elért szép eredmény. Dacára annak, hogy a részvényeseknek 6%-ot adnak, a tartalékalapok is juttatnak 1000 koronát. A betétek egy év alatt 700.000 koronát értek el.

A bácsalmási országos vásár a kereskedelmi miniszternek 1892. évi rendelete értelmében *február 10-én (hétfőn)* lesz megtartva, melyen szabályszerű járattal sertések kivételével más jószág felhajtható.

Szeszüzet. Az *Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten*, budapesti központi irodájának V., Mérlegutca 11. szám, *heti üzleti jelentése.*

Mai zárlatok Bpsten: Ab vasut Kecskemét. Nagyban Kicsinyben korona

Finomított szesz adózva	168—	173—
Finomított szesz adózatlan	69—	74—
Élesztőszesz adózva	—	—
Élesztőszesz adózatlan	—	—
Nyers szesz adózva	166—	169—
Nyers szesz adózatlan	67—	70—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegtérítéssel	58.—	60—

Szerkesztői üzenetek.

K. K., Óbecse. A küldeményt várjuk. Az illetőnek elküldtük.

E. E., Bácsujfalu. Csütörtökön késő délután kaptuk kézhez, s így csak most adhatjuk le.

M. A., Zenta. Szivesen vesszük. **Kereskedőifjak Egylete, Zenta.** Minden alkalommal a legnagyobb készséggel.

H. T., Zombor. Már elkészült vele. **Dr. K. I., Zenta.** A küldeményt megkaptuk. Köszönet érte. A jelzett levél azonban nem érkezett meg.

Prt. D—n. Az 1905 januári választáskor 148 szabad- elvüpartit, 26 Andrassypartit, 25 néppártit és 165 független- ségit választottak meg. A Nagy Ferenc-féle csoport 48 tagja ezután lépett át Andrassyékhoz. Bácsmegeyében eme szabad- elvüpartiak választattak meg: Ertl János, Pinkovich Elemér, Gromon Dezső, Miloszávyevits Milán, Szalay Lajos, Drakulics Pál.

St. G., Ujvidék. Köszönjük. Legközelebb meglesz.

sn, Zombor. A lehaló karimaju kalapok már lassan divatjukat veszítik. A tavaszi divat a keskenyen felhajtott karimáknak kedvez. Igen divatos a kuesma is (nemez vagy bársonyalap selyemszalag díszszel).

St. M—a. Már háromszor is megsürgöttük; de hiába. **Dr. B. I., Martonos.** Mielőbb meg fog jelenni. Szépen megirt, tartalmas dolgozat.

Dr. Th. J-né, Apatin. A sárii pusztai ünnepélyről elküv kaptuk az értesítést s így anyaghalmoz miatt mel- löztük.

Levelező, Jánoshalma. A jelzett címre megindítottuk. A januári számokat is elküldtük, most az előfizetések január, április, július és október hónapokkal kezdődnek.

B. J., Bezdán. A tárgy fontosságának megfelelő fel- tűnőbb keretben a jövő számban részletesen fog megjelenni. A helyénvaló, okos eszmet kötelezőszerűen és szivesen propagáljuk.

Bácsmegeye földrajza.

Az elemi iskolai tanhatóságok, tantestületek, a tanító és könyvkereskedők urak figyelmét külön- ösen felhívjuk az alábbi hirdetésünkre.

Felhívom a tanhatóságok és kartársaim figyelmét a **Bács Bodrog vármegyei elemi népiskolák III. osztálya számára, az új uta- sítás alapján irt**

földrajzomra,

melyet a nagym. Miniszter ur f. évi 54794. szám alatt engedélyezett. Felhívásomat azzal teszem közzé, hogy **ez az egyetlen engedélyezett föld- rajz**, mit t. kartársaim segédkönyvül használhatnak. Szives jó indulatukba ajánlom sok fáradsággal és költséggel kiállított tankönyvecskémet, melylyel legelső sorban is kartársaimon, illetve tanügyün- kön kívántam segíteni.

Könyvem pazar kiállítású, 24 képpel van díszítve és nyomása tiszta. Egyszóval: külsőleg is a legjobb benyomást teszi a szemlélőre.

Ára térképpel együtt 60 fillér. A megrende- léseket gyorsan és pontosan fogom eszközölni.

MEZEI MIHÁLY

községi tanító

Zenta.

Meghívó.

♠ katymári takarékpénztár részvény-társaság

1908. évi február hó 20-ik napján délelőtt 10 órakor az intézet saját helyiségében tartandja

XVI. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT,

melyre a t. c. részvényeseket tisztelettel meghívja.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. A tisztanyereményről való rendelkezés.
3. A mérleg előterjesztése.
4. Az igazgatóságból kilépett három igazgatósági és a három tagból álló felügyelő-bizottság megválasztása.
5. Netáni indítványok.

Ugyon.

Mérleg-számla.

Teher.

	K	f.	K	f.		K	f.	K	f.
Laképület.. .. .			7000	—	Részvénytőke			60000	—
Adósok			18	—	Tartalék alap			14000	—
Óvás			34	14	Laképület tartalék			6000	—
Visszleszámitolási kamat			1652	70	Külön tartalék			86	89
Kamathátralék			122	—	Szelvény			12	—
Kötvény adósok			13255	—	Visszleszámitolás			175300	—
Tehén kölcsön			3150	20	Rendes betétek			320584	01
Jelzálog kölcsön			52213	62	Heti betét IV. csoport			9078	96
Váltó adósok			525680	—	" " V. "			6693	59
Bélyeg			288	41	" " V. Madaras			6141	28
Pénztárkészlet			20971	78	" " VI. csoport			6369	80
					Stanisitsi Takarékpénztár			7222	53
					M. K. Adóhivatal			784	90
					Átmeneti kamatok				
					1. Váltó és kötvény után	9162	06		
					2. Jelzálog után	532	—	9694	06
					1907. évi nyeresmény			5417	83
			624385	85				624385	85

Veszteség.

Nyereség- és veszteség-kimutatás.

Nyereség.

	K	f.	K	f.		K	f.	K	f.
Igazgatósági jutalék			544	35	Nyeresmény áthozat 1906. évről			760	—
Tiszti és szolga fizetések			2751	—	Intézeti kamat			236	81
Adó, közköltség és illetékek	1216	51			Kötvény kamat	1305	07		
Kamat adó	1378	22	2594	73	Váltó kamat	33892	50		
Visszleszámitolási kamat	7236	98			Összesen	35197	57		
átmeneti rész	1652	70	5584	28	Átmeneti kamat le	9162	06	26035	51
Pósta díjak			129	50	Tehén kölcsön kamat			303	84
Üzlet költség			1183	83	Jelzálog kamat	5283	53		
Betét kamat			13882	17	Átmeneti kamat le	532	—	4751	53
1907. évi nyeresmény			5417	83					
			32087	69				32087	69

Kelt Katymáron, 1907. évi december hó 31-én.

Tóby József,
könyvelő.

Till Imre,
igazgató.

Wunderlich János,
pénztárnok.

IGAZGATÓSÁG:

Blitz Izidor, Glied Adolf, Hiezl Alex, Nüber Miklós, Nopper Gáspár,
Puhl Miklós, Róth Márton, Dr. Rohácsek István, Wéber Menyhért.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Neszmirák Mátyás, Maison Mihály, Végh Rezső.

Meghívó.

A Csajkás kerületi takarékpénztár részv.-társ. Titelen

folyó évi február hó 8-án d. e. 10 órakor, esetleges határozatkép-
telenség esetén 16-án d. e. 10 órakor tartja az intézet helyiségében

III-ik rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóságnak a lefolyt üzletéről való jelentése.
2. Az igazgatóság által előterjesztett zárszámadás és a nyereség felosztása tekintetében tett indítványa.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.
5. Megürült igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagsági helyek betöltése.
6. Az alapszabályok 21., 22. és 23-ik §-ainak megváltoztatása.

Ama tisztelt részvényesek, kik szavazataikat a közgyűlésen gyakorolni óhajtják, sziveskedjenek részvényeiket az alapszabályok 11. §-a értelmében a közgyűlés napját megelőzőleg 3 nappal az intézet pénztáránál, vagy a Bács megyei Agrár Takarékpénztárnál Zomborban, a Délvidéki Közgazdasági Banknál Szabadkán, vagy a Magyar Agrár és Járadékbanknál Budapesten elismervény ellenében letenni, mely belépő- és igazoló jegyül fog szolgálni.

Vagyron		Mérleg-számla.				Teher					
		K	f	K	f			K	f	K	f
119	Pénztárállomány	32147	69			1	1	Részvénytőke	200000		
26	Váltótárca	1576396	75			2	2	Tartaléktőke	18720		
37	Jelzálogos kölcsönök	446350				334		Betétek	719648	03	
48	Folyószámla adósok	25142	96			428		Engedményezett jelzálogos kölcsönök	371150		
527	Jelzálogos kölcsönökre előre fizetett összegek	13160	25			527		Jelzálogos kölcsönökből visszatartott összegek	9586	98	
630	Hátralékos kamat	9137	78			633		Folyószámla hitelezők	23391	14	
723	Előre fizetett kamatok	9657	63	2111993	06	75		Visszleszámitolt váltók	709607		
						817		Adók	5553	36	
						918		Tőkekamatadó	1642	19	
						1020		Jutalékok és díjak	150		
						1132		Fel nem vett osztalék	30		
						1223		Előre bevett kamatok	21901	43	2081380
								1906. évi nyereség áthozatal	1966	43	K
								1907. évi tiszta nyereség	28646	50	K
											30612
											93
											2111993
											06

Veszteség		Veszteség-nyereség-számla.				Nyereség					
		K	f	K	f			K	f	K	f
112	Betétkamatok	27100	67			19		Váltókamat	115336	25	
214	Költségek	19301	76			210		Jelzálog kölcsön kamat	26609	40	
316	Berendezés leírás	1700				311		Folyókamat	483	02	
417	Adó	8673	80			420		Jutalék és díjak	21080	20	
518	Tőkekamatadó	2767	36					1906. évi nyereség áthozatal	1966	43	165475
621	Visszleszámitolt váltók kamata	55316	97								30
729	Engedményezett jelzálogos kölcsönök kamata	14683	56								
8	Elvesztett követelések	5318	25	134862	37						
	1906. évi nyereség áthozatal	1966	43								
	1907. évi tiszta nyereség	28646	50								
											30612
											93
											165475
											30

Titel, 1907. december 31.

Az igazgatóság nevében:

Dimitrievics Zsivvin s. k. pénztáros.

Dr. Thurszky Pál s. k. ügyvezető-igazgató.

Halász Ármin s. k. főkönyvelő.

Megvizsgálta és helyesnek találta.

Titel, 1908. január 30-án.

A felügyelő-bizottság:

Balla Hugó s. k.

Raffay Ferenc s. k.

Princz Károly s. k.

Szaich Gyula s. k.

Kovács János s. k.

Meghívó.

A „Zentai Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság“

folyó évi február hó 11-én d. u. 4¹/₂ órakor az intézet helyiségében megtartandó

2-ik rendes évi közgyűlésre

a t. részvényeseit tisztelettel meghívja.

N a p i r e n d :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. évről.
2. A zárszámadások előterjesztése.
3. A nyereség felosztása iránt határozat.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Kivonat az alapszabályokból:

11. §. A közgyűlésen az a részvényes vehet részt, ki legalább öt részvényt a közgyűlés napját megelőzőleg legalább három nappal a hirdetményen megjelölt helyen letesz.

A letett részvényekről elismervény szolgáltat ki, mely belépő és igazoló jegyül szolgál.

12. §. Minden a 11. §-ban előírt kellékeknek megfelelő és szabályszerűleg letett öt részvény egy szavazatra jogosít.

13. §. A szavazati jog személyesen — vagy meghatalmazott útján gyakorolható, meghatalmazás olyan részvényesnek adható, kinek magának is van szavazata. Testületek, intézetek, kereskedő cégek, nők és gyámság vagy gondnokság alatt állók törvényes képviselői a szavazati jogát azon esetben is gyakorolhatják, ha maguk nem részvényesek.

Részvények letétbe helyezhetők:

Budapestben: a Magyar Agrár és Járadékbanknál.

Szabadkán: a Délvidéki Közgazdasági Banknál, a Szabadka és Vidéki takarékpénztár és kereskedelmi részvénytársaságnál.

Zomborban: a Bácsmegyei Agrár takarékpénztárnál.

Zentán: az intézet pénztáránál.

Mérleg-számla 1907. december 31-én.

		K	f	K	f			K	f	K	f
1	Készpénz			37183	59	1	Részvénytőke			250000	—
2	Váltók: bankváltók	553104	57			2	Tartalékalap	6000	—		
	jelz. bizt. váltók	616784	89	1169889	46	3	5%-os kamata	300	—	6300	—
3	Jelzálogkölcsonők			336966	22	4	Betétek			667078	53
4	Előlegek fedezet mellett			1030	—	5	Visszleszámított váltók			320027	60
5	Fedezettfolyószámla adósok			48259	56	6	Engedm. jelzálog kölcsönök			212917	08
6	Jelzálog ügyekben lesz. előtt foly. össz.			2853	96	7	Hitelezők			95709	91
7	Felszerelés			7200	—	8	Jelz. kölcs. vissz. összegek			5483	08
8	Előre fizetett kamatok			4118	37	9	Előre beszedett kamatok			16125	88
						10	Ki nem fizetett adók			3185	18
				1607501	16	11	Nyereség			30673	90
										1607501	16

Nyereség- és veszteség-számla 1907 december 31-én.

		K	f	K	f			K	f	K	f
1	Kamatok:					1	Kamatok:				
	betétek után	20402	13				váltók után	86187	98		
	visszlesz. váltók után	32619	73				jelzálog kölcsönök után	17842	82		
	eng. jelz. kölcs. után	5937	22	58959	08		folyószámlai kamat	2350	56		
2	Tisztifiz., lakbér, üzleti költs.			16580	99		előleg kölcsön kamat	77	36	106458	72
3	Betétkamatadó			2040	21	2	Jutalékok és díjak			10730	62
4	Üzleti-, közs. adó, illetékek			7825	49						
5	Leírás a felsz. értékéből			809	67						
6	Tartalékalap kamatoztatása			300	—						
7	Nyereség			30673	90						
				117189	34					117189	34

Zenta, 1907. december hó 31-én.

Keceli Mészáros Balázs s. k. pénztárnok.

Cicatricls János s. k. ügyvezető-igazgató.

Wisinger Gábor s. k. főkönyvelő.

Igazgatóság: Latlnovits Pál s. k. elnök. Dr. Lovász Andor s. k. alelnök. Dr. Budai Pál s. k. Fábri Samu s. k. Gózon István s. k.

Grüner Ádám s. k. Grüner Henrik s. k. Dr. Hajdu Dezső s. k. Kliss Simon s. k. Lányi Mór s. k. Lederer Adolf s. k. Schwarcz Lajos s. k.

Dr. Schöber Béla s. k. Szabó Sándor s. k.

Felügyelő-bizottság: Dr. Paupera Ferenc s. k. elnök. Grüner Ármán s. k. Kovács János s. k. Mohácsi Pál s. k. Pfeiffer István s. k.

Meghívó.

A Bajai Takarékpénztárnak

1908. február hó 9-én d. e. 10 órakor saját helyiségében tartandó

rendes közgyűlésére.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a lefolyt üzletéről.
2. A zárszámadások és mérleg beterjesztése és azoknak tárgyalása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági előterjesztések.
5. Négy igazgatósági, egy felügyelő-bizottsági rendes- és két felügyelő-bizottsági póttag megválasztása.
6. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes tag kiküldése.

Baja, 1908. január hó 24-én.

Jff. Szutrély Lipót, vezérigazgató

Ugyon.

Mérleg-számla 1907. december hó 31-én.

Teher.

Főkönyv lapja		K	f	K	f	Főkönyv lapja		K	f	K	f
132	Pénzkészlet			361949	83	2	Részvénytőke			300000	
26	Főtéri bérház			170000			Tartalékalapok:				
156	Értékpapirkészlet 1907. december 31-i árfolyam szerint	2500545	80			160	Tartaléktőke	812961	26		
154	Ezek folyó kamatai 1907. december 31-ig számítva	27558	57	2528104	37	4	Külön tartaléktőke	73101	49		
	Váltótárca:					5	Értékpapírok tartaléktőkéje	19030	49	905093	24
121	Leszámitolt váltók	2295477	04			94	Tisztviselői nyugdíjalap			178648	58
99	Jelzáloggal biztosított váltók	516188	91	2811665	95	111	Takarékbetétek a tőkésített kamatokkal együtt			11111149	91
	Kölcsönök:					9	Takarékbetétek után még fizetendő tőkekamatadó			21973	38
112	Kamatkozó jelzálogos kölcsönök	5299693	69	8031331	38	161	Engedményezett jelzálogos kölcsönök			313591	74
118	Annuitásos jelzálogos kölcsönök	2731637	69	9713	60	147	Visszleszámitolt váltók			1049786	51
122	Zálogkölcsönök			645457	67	114	Még fel nem vett 1905. évi osztalék			150	
100	Különféle adóssok fedezett tartozásai			3000		148	Nyugtábeljegylétek			1214	12
40	Felszerelési tárgyak és butorzat értékleírás után					7, 108, 105	Folyószámlán			467585	
103, 107, 127, 130, 131, 143, 145, 157	Folyószámlán			36996	94		Előre fizetett kamatok			139865	33
	Hátralékos kamatok			39539	40		Mult évről áthozott nyereség	5432	07		
				14637759	14		Ez évi tiszta nyereség	143269	26	148701	33
										14637759	14

Uvesztesség.

Uvesztesség- és nyereségszámla.

Nyereség.

Főkönyv lapja		K	f	K	f	Főkönyv lapja		K	f	K	f
	Visszkamatok:					22	Nyereség áthozat mult évről			5432	07
158	Az engedményezett, folyószámlai kölcsönök, visszleszámitolások stb. után			96322	16		Kamatjövdelem:				
	Adók:					105-140	Az üzletágak után	700390	27		
9	A takarékbetétek és nyugdíjalap után	43062	83			110	Más pénzint.-nél elhelyezett tőkék után	799	69		
46	A mult évi osztalék bélyegadója	252				154	Az értékpapírok után	108859	56	810049	52
45	Egyéb adók	10930	37	54245	20	141	A főtéri ház tiszta jövedelme			11205	03
40	Felszerelési tárgyak avulására értékleírás			561	85						
157	Az üzlettel járó kezelési költségek és javadalmazások			50220	97						
125	A takarékbetétek után kifizetett és tőkésített kamatok			424129	23						
151	Ujjonnan kibocsátott részvények kamatai			5606	52						
152	Tartaléktőkék saját kamataik			36536	31						
153	Nyugdíjalap saját kamatai			10325	61						
159	A bajai betegsegélyző pénztár járulékai			37	44						
	Mult évről áthozott nyereség	5432	07								
	Ez évi tiszta nyereség	143269	26	148701	33						
				826686	62					826686	62

Baján, 1907. évi december hó 31-én.

Ifj. Szutrély Lipót s. k. vezérigazgató. Bernhart Ernő s. k. főkönyvvezető. Rimler József s. k. pénztáros. Szutrély Lipót s. k. tb. örökös vezérigazgató.

Michitsch István s. k. ig. tag. Pollerman Bertalan s. k. ig. tag. Schumacher Frigyes s. k. ig. tag. Dr. Nicolaus Béla s. k. ig. tag. Tury Mátyás s. k. ig. tag.

Allaga István igazg. tag és számvizsgáló. Dely Géza s. k. igazg. tag és számvizsgáló. Sárdi János s. k. igazg. tag és számvizsgáló.

Jelen veszteség- és nyereségszámlát megvizsgáltuk és annak minden tételét a fő- és segédkönyvekkel egyezőnek találtuk.

Mittermann Antal s. k.

Id. Furó Lajos s. k.

Beyer Adolf s. k. felügyelő-bizottság.

„BÁCSMEGYE“

Lapvezér:

Latinovits Pál,
Bács-Bodrogvármegye ny. főispánja.

Felelős szerkesztő:

Pető Lajos.

A „BÁCSMEGYE“

a 750.000 lelket számláló Bács-Bodrog megyének legelterjedtebb lapja. Előfizetői a megyei előkelő társadalom vezetőtagjainak sorából kerülnek ki s így

hirdetéseik közlésére a legalkalmasabb sajtóorgánium.

A hirdetni kívánóknak készséggel mutatjuk meg előfizetőink hitelesített névjegyzékét.

Hirdetéseket csakis szolid, megbízható cégektől fogadunk el.

A „BÁCSMEGYE“

pártoktól és egyénektől teljesen független újság s így hatalmi irányítástól, káros befolyástól menten, bátran és elszántan küzd mindama megyei közjavakért, melyek a nép politikai, társadalmi és gazdasági érdekeinek előmozdítását célozzák.

A „BÁCSMEGYE“

vezércikkeit, irodalmi és egyéb közleményeit a lapvezéren és szerkesztőn kívül a megye legjobb tollú, kipróbált írói szolgálatják.

A „BÁCSMEGYE“

nek, a megye minden községében állandó, rendes tudósítója van s így minden eseményről hű, megbízható és kimerítő tudósítást közöl.

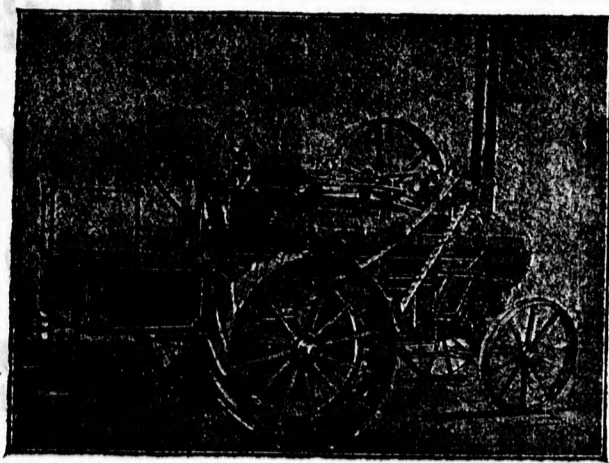
Mutatványszámot mindenkinék 4 hétig ingyen küldünk.

A „BÁCSMEGYE“

szerkesztősége és kiadóhivatala BUDAPEST, Teréz-körut 2. sz. alatt van.

Legpraktikusabb összeállítás.

Magánjáró
öntvények

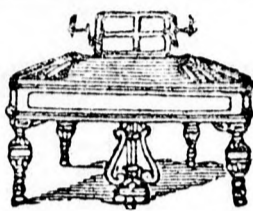
nyersen vagy
megmunkálva
készen

Schumacher Rudolf Fiai cégénél kapható Ó-Becsén.

Átalakítanak a legszolidabb kivitelben jóállás mellett minden rendszerű gőzgépet. A megmunkált részeket minden nagyobb berendezés nélkül mindenki felszerelheti. Utasítást és felvilágosítást készségesen megadják.

Ugyanott több 4—6-os magánjáró eladó s vesznek vagy becsereálnék 15 évesnél fiatalabb gőzgépeket.

Legolcsóbb rendszer.

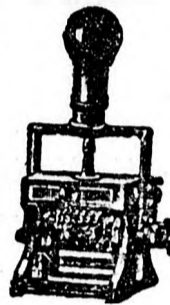

HANGSZEREK.

Kudlik Ádám hangszerkészítő Szabadkán. (Alapított 1899.) Ajánlja saját gyártmányu jó, erős hangu cimbalmaid, hegedűk, harmonikák, jó szabadkai tamburák stb. jutányos áráért.

Tisztelettel
Kudlik Ádám.

Hivatalos

bélyegzőket, pecsénymókat, keletbélyegzőt, számozógépeket és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabban készít az

Első magyar ruggyanta bélyegzőgyár és intézet:

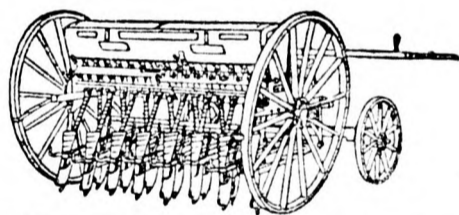
Geduldiger Hugó

vésnök

BUDAPEST,
VI. kerület, Váci-körut 17.

A Bácsmegyel Gazdaszövetség szállítója.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

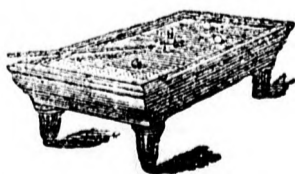
Földbirtokosok

részére ajánlja

eredeti Melichár gyártmányu Unicum Drill, továbbá szabadalmazott Kincsem tolórendszerű vetőgépeit, marott lyukazattal ellátott konkolyozó és osztályozó gépeit, Mabilie rendszerű borpréseket, továbbá szőlőzúzókát és minden a mezőgazdaság részére szükséges eszközöket és gépeket, eredeti Robey és Tsalincolni angolországi gépgyári gyártmányu gőzcséplőkészleteket a legelőnyösebb árakban és kedvező fizetési módozatok mellett.

SZÜGS ÖPÖN gépgyára Baján.

Fióktelepek a megyében: Szabadka, Óbecse, Ujvidék.

Márton István

első alföldi tekeasztal-gyártó ipartelep

SZEGED,

Boldogasszony-sugárut 58. szám.

Legújabb szerkezetű fordítható tekeasztalok jóállás és kedvező fizetési feltételek mellett. Régi tekeasztalok becserelése méltányos áron. Teljes kávéházi berendezések, tekeasztalok átvonása és javítása. Raktáron tart dákókat és mindenféle kávéházi felszereléseket.

Rajzok és költségvetések ingyen.

„Bácsmegye“ vállalati nyomdájából (Dr. Lurja-féle nyomda).